

KLINISCHE PROEVEN

Een misleidende campagne

In opdracht van minister De Block lanceert het geneesmiddelenagentschap (FAGG) de campagne “2031 heeft jou nodig!”. Een website, drukwerk en radiospots roepen op deel te nemen aan klinische proeven. Van een overheidsinstelling verwacht je dan op zijn minst correcte informatie. Dat valt tegen.

Studies op mensen zijn nodig om na te gaan of een geneesmiddel werkzaam en veilig is. Aan die klinische proeven zit echter een keerzijde. De meeste worden opgezet door farmaceutische firma's. Die willen in de eerste plaats winst maken. De gevolgen laten zich raden: onderrapportering van bijwerkingen, verzwijgen van negatieve studies, manipulatie van gegevens om het resultaat toch maar positief te laten lijken, kritische vorsers de toegang ontzeggen tot het geheel van de data, wat een correcte inschatting in de weg staat. Zo valt er nog meer af te dingen op de manier waarop studies worden opgezet en verwerkt. De laatste jaren is hierin weliswaar verbetering geboekt, maar er is nog werk aan de winkel. Het FAGG lijkt zich hier niet van bewust.

“Door deel te nemen bent u solidair met de generaties van vandaag en morgen”, zegt men ons. Maar of die generaties er iets zullen aan hebben, hangt af van de voorwaarden die men stelt aan de studies. Ze moeten correct zijn opgezet, alle gegevens moeten ter evaluatie liggen, er moet een efficiënte monitoring zijn en dito sanctienering als de regels met de voeten worden getreden enz. Daarop is

het dat de overheid moet inzetten.

Je kunt je ook afvragen of het altruïsme van de deelnemers wel wordt beloond wanneer firma's na afloop woekerprijzen vragen die heel ons systeem van ziekteverzekering op de helling zetten. Grappig is voorts ook het volgende voordeel: “Als deelnemer geniet u van een bijzondere medische opvolging die bovendien gratis is.” Dat zou er nog aan ontbreken, dat je die zelf moet betalen! En die “opvolging” is overigens veeleer een last dan een lust: extra bloednames, radiologische onderzoeken, biopsieën ...

De brochure belooft deelnemende patiënten ook “toegang tot behandelingen die nog niet beschikbaar zijn op de markt. Zo genieten [ze] van de recentste wetenschappelijke vooruitgang met een nieuwe kans op genezing of een verhoging van de levenskwaliteit.” In werkelijkheid krijgt in heel wat studies de helft van de deelnemers de nieuwe behandeling niet, omdat ze voor de hele duur van het onderzoek in de controlegroep zitten; zij krijgen dan een placebo in plaats van het echte medicijn. Bovendien blijkt dat nieuwe middel na afloop vaak toch niet goed genoeg of te onveilig.

Ook vragen we ons af waarom een overheidsinstelling nu juist hierin tijd en geld moet steken: er zijn inzake volksgezondheid dringender prioriteiten. Deelnemers aan klinische proeven zijn nodig, maar dat mag geen reden zijn om ons eender wat op de mouw te spelden ... ♡